

**АЛГОРИТМ ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ
ФАКТІВ ОБСТРІЛУ (ВИБУХУ), УНАСЛІДОК ЯКОГО
ЗАПОДІЯНО СМЕРТЬ, СПРИЧИНЕНО ТІЛЕСНІ УШКОДЖЕННЯ
ГРОМАДЯНАМ АБО ЗАВДАНО МАЙНОВОЇ ШКОДИ**

Денис Ігорович НЕСТЕРОВ,

*здобувач Донецького юридичного
інституту МВС України*

Розслідування злочину, пов'язаного з терористичною діяльністю, починається зі встановлення факту його вчинення, тому важливе значення має проведення першочергових процесуальних дій, передусім слідчого огляду, що спрямований на вилучення інформації з матеріальних відображень [1].

Отримавши інформацію про вчинення злочину цієї категорії, слідчий повинен:

1. Організувати та провести огляд місця події (обстрілу, вибуху) і прилеглої території з вилученням предметів та речей, які містять на собі сліди злочину або мають значення для встановлення обставин; встановити глибину, діаметр і кут нахилу вирви, отвору в стіні чи інших предметах, здійснити позиціонування вирви, а також снарядів, мін, ракет, які не розірвалися, відносно об'єктів обстановки та сторін світу (довжина, діаметр, кут нахилу у вирві тощо).

2. Призначити вибухотехнічну та/або комплексну експертизу із залученням фахівців у галузі артилерії (щодо польоту стріляного снаряда), а якщо стався обстріл з вогнепальної зброї – судово-балістичну експертизу за вилученими під час огляду місця події предметами та зібраними матеріалами з метою встановлення дистанції та напрямку обстрілу, виду й калібру вилучених мін, снарядів, ракети, патронів тощо. Аналіз результатів експертизи про відстань обстрілу та відомості про місцезнаходження терористичних організацій у комплексі нададуть можливість визначити, звідки було здійснено обстріл: з території, підконтрольної державній владі України, так званої сірої зони, або території, захопленої російськими та проросійськими збройними формуваннями [1].

3. Встановити потерпілих осіб, надати їм відповідний процесуальний статус.

4. Допитати потерпілих про обставини обстрілу, отримані тілесні ушкодження, обсяг завданої шкоди.

5. Призначити судово-медичну та/або комплексну вибухотехнічну й судово-медичну експертизи щодо встановлення ступеня тяжкості, локалізації та характеру тілесних ушкоджень потерпілої внаслідок терористичного акту особи чи здійснити вимогу до медичної установи, до якої звернувся потерпілий, щодо надання інформації про характер, локалізацію та ступінь тяжкості отриманих тілесних ушкоджень особою під час терористичного акту [3].

6. У разі настання смерті особи вжити заходів для доставки тіла до територіального відділення судово-медичних експертиз Луганського чи

© Нестеров Д. І., 2020

Донецького обласного бюро судово-медичної експертизи та призначити судово-медичну експертизу трупа з метою встановлення причини смерті, фактора ураження й інших обставин.

7. Пред'явити для впізнання невпізнаний труп, якщо є ймовірність упізнання його родичами або знайомими, які мешкають неподалік від місця вчинення обстрілу.

8. Встановити та допитати свідків з метою з'ясування обставин терористичного акту, зокрема напрямку обстрілу, фактора ураження тощо.

9. Витребувати та долучити до матеріалів кримінального провадження документи щодо права власності особи на пошкоджене майно.

10. Ужити заходів щодо збирання документів, необхідних для призначення до експертних установ проведення відповідних експертиз, з метою встановлення вартості майна та розміру спричиненої шкоди.

11. Направити запит до ВСП та штабу ООС щодо надання інформації про розташування підрозділів ООС, російських (проросійських) збройних формувань на лінії розмежування на час обстрілу.

12. Доручити оперативним підрозділам Управління СБУ в області чи військовій контррозвідці (залежно від обставин) провести негласні слідчі (розшукові) дії щодо встановлення підрозділів незаконних російських і проросійських збройних формувань, які могли здійснити терористичний акт, та його можливих безпосередніх виконавців, а також місця, з якого проводили обстріл.

13. Отримати ухвалу суду про тимчасовий доступ до інформації, яка міститься на відеокамерах, що знаходяться в районі обстрілу, зокрема до відеокамер Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, а також здійснити перегляд отриманої інформації.

14. Проаналізувати повідомлення в ЗМІ та сегменти мережі Інтернет, що належать, зокрема, терористичним організаціям, у яких зафіксовано відомості про наслідки події, осіб, підрозділи, зброю та осіб, які можуть бути до цього причетними.

15. Отримати супутникові знімки, геолокацію тощо для подальшого встановлення напрямку прильоту снаряда, міни, ракети, кулі.

16. Отримати ухвалу суду для здійснення моніторингу місцезнаходження наявних радіоелектронних засобів у районі (секторі) ймовірного пострілу.

17. Отримати ухвалу суду на здійснення відповідних негласних слідчих (розшукових) дій, спрямованих на встановлення осіб, які причетні до обстрілу контрольованої українською владою території.

Стан розслідування кримінального провадження за фактом учинення терористичного акту, унаслідок якого постраждало двоє чи більше осіб або спричинено істотну майнову шкоду, не пізніше ніж через два місяці з моменту внесення до ЄРДР розглядають на спільній нараді за участю прокурора області або його заступника, начальника Управління СБУ області або його заступника, керівника слідчого підрозділу [2]. На нараді з метою повного всебічного та неупередженого дослідження обставин кримінального правопорушення можуть вирішувати питання щодо об'єднання цього провадження з кримінальним провадженням, яке зареєстровано цього самого місяця..

Список використаних джерел:

1. Погорецький М. А., Ленко М. О., Сергєєва Д. Б. Процесуальні та криміналістичні засади початкового етапу розслідування терористичних актів, вчинених з використанням саморобного вибухового пристрою : монографія / за ред. М. А. Погорецького. Київ : Алерта, 2014. 300 с.
2. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : наказ Генеральної прокуратури України від 6 квіт. 2016 р. № 139. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>.
3. Про затвердження Інструкції про поведження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах внутрішніх справ України : наказ МВС України від 9 лип. 2014 р. № 653. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0870-14>.